

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes 2020. gada pārskats

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk arī – Apelācijas padome) ir Ministru kabineta iecelta koleģiāla lēmējinstītūcija, kas izskata izgudrojumu patentu (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju (turpmāk – rūpnieciskā īpašuma objekti) ārpustiesas strīdus, kuri izriet no rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām.

Apelācijas padome izskata šādus rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētos strīdus:

- 1) par Patentu valdes lēmumu, kurš pieņemts reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā un par kuru iesniegts apelācijas iesniegums (apelāciju lietas);
- 2) par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, pret kuru iesniegts trešās personas iebilduma iesniegums (iebildumu lietas).

Patentu valde nodrošina Apelācijas padomes organizatorisko un administratīvo darbību. Apelācijas padomes locekļi, pieņemot lēmumus, ir neatkarīgi un nav pakļauti citu personu rīkojumiem vai citādi tiešai vai netiešai ietekmei.

Darbības rezultāti

2020. gadā Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome strādāja četru locekļu sastāvā, no kuriem viens pildīja arī priekšsēdētāja pienākumus. Apelācijas padomes lietvedību nodrošināja Patentu valdes darbinieks – Apelācijas padomes sekretārs, kurš strādāja nepilnu darba laiku.

Apelācijas padome 2020. gadā saņēma 13 apelācijas iesniegumus un 52 iebilduma iesniegumus. Par Patentu valdes lēmumiem atteikt preču zīmes reģistrāciju iesniegtas sešas apelācijas, par lēmumiem papildu aizsardzības sertifikātu jomā – piecas, viena apelācija iesniegta par lēmumu, ar kuru noraidīts lūgums par tiesību atjaunošanu, bet viena – par Patentu valdes lēmumu atteikt piešķirt preču zīmei prioritāti. 51 iebildums iesniegts pret preču zīmju reģistrāciju, no kuriem 32 gadījumos iebilduma iesniedzējs bija Eiropas Savienības preču zīmes īpašnieks. Viens iebildums iesniegts pret dizainparauga reģistrāciju. 2020. gadā iebildumu procedūrā tika apstrīdēti apmēram 2% preču zīmju reģistrāciju.

2020. gadā pēc būtības izskatīti 113 iebildumi, no kuriem 58 apmierināti pilnībā, 48 apmierināti daļēji, bet 7 pilnībā noraidīti. Iebildumu lietvedība ir izbeigta 28 gadījumos, bet apturēta – 44. Izskatītas 11 apelācijas, no kurām 10 par Patentu valdes lēmumiem atteikt preču zīmes reģistrāciju, bet viena – par lēmumu Eiropas patentu uzturēšanas maksu sakarā. Divas apelācijas apmierinātas pilnībā, viena – daļēji un 8 noraidītas. Apmēram trešdaļa (37 lietas) izskatītas mutvārdu procesā, pārējās – rakstveidā. 28 gadījumos lietu izskatīt mutvārdos lūdzis iebilduma vai apelācijas iesniedzējs, bet deviņos gadījumos to pēc savas iniciatīvas noteikusi Apelācijas padome. Ņemot vērā *Covid-19* izplatības sakarā Latvijā izsludināto ārkārtējo situāciju un tās dēļ noteiktos ierobežojumus, Apelācijas padome 2020. gada nogalē lietas mutvārdu procesā uzsāka

izskatīt attālināti – *MSTeams* platformā. Apelācijas padomes 2020. gadā sagatavotie rakstveida lēmumi lietās, kur strīds izšķirts pēc būtības, kopumā aizņem 1108 lappuses.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes lēmumam, ar kuru izšķirts strīds apelācijas vai iebilduma lietā, var triju mēnešu laikā no rakstveida lēmuma paziņošanas dienas vērsties Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu atkarībā no lietas un lēmuma rakstura. 2020. gadā personas ir vērsušās tiesā saistībā ar 3 Apelācijas padomes lēmumiem preču zīmju apelācijas lietās un 4 lēmumiem iebilduma lietās. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2020. gadā pēc būtības izskatīja 7 šādas iebilduma lietas. Trijās izskatīšanas rezultāts sakrita ar Apelācijas padomē nolemto, vienā spriedums bija pretējs tam, kā izlēma Apelācijas padome (vēlāk gan Rīgas apgabaltiesa lēma tāpat kā Apelācijas padome), bet vēl trijās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa negodprātīgu preču zīmes pieteicēja nolūku, atšķirībā no Apelācijas padomes, atzina arī attiecībā uz nelīdzīgām precēm un pakalpojumiem. Otrajā tiesu instancē – Rīgas apgabaltiesā – 2020. gadā tika izskatīta viena iebilduma lieta, un rezultāts tajā sakrita ar Apelācijas padomē nolemto. Administratīvajā tiesā, kur personas līdz 2015. gada beigām varēja apstrīdēt Patentu valdes Apelācijas padomes lēmumus, 2020. gada beigās joprojām izskatīšanā atradās viena preču zīmju iebilduma lieta.

Komunikācija ar sabiedrību

Informācija par visiem Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes lēmumiem tūlīt pēc to paziņošanas lietas pusēm tiek publicēta Patentu valdes mājaslapā. Tāpat katru gadu tiek sagatavots pārskats par nozīmīgākajām izskatītajām iebilduma lietām (2020. gadā – arī par apelācijas lietām) un pēc tam publicēts Patentu valdes mājaslapā.

Sadarbības ar Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju ietvaros 2020. gadā tika sagatavots informatīvs video par iebilduma iesniegšanu pret preču zīmes reģistrāciju. Tas jebkuram interesentam pieejams Patentu valdes mājaslapā Apelācijas padomes sadaļā, kā arī *YouTube* kanālā. Apelācijas padome piedalījās arī Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja un Eiropas Savienības dalībvalstu intelektuālā īpašuma biroju vienotās prakses “Preču zīmes izmantošana tādā formā, kas atšķiras no reģistrētās” izstrādes procesā.

Nākamajā gadā plānotie pasākumi

2021. gadā Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome aktīvi piedalīsies Preču zīmju likuma un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma grozījumu izstrādē saistībā ar preču zīmju atzīšanas par spēkā neesošu un atcelšanas procedūru ieviešanu Apelācijas padomē.